

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia LXXXVIII. An in secundo præcepto Decalogi detur parvitas
materiæ ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

CONFERENCE LXXXVIII.

An in secundo præcepto Decalogi detur
parvitas materiæ?

159. **R**esolvitur I. Datur parvitas materiæ in vio-
latione voti: nec solum quando materia
parva est tantum partialis materia voti; ut si ex
voto recitans rosarium, omittas unam decadem;
ut si vovisses quotidie recitare unum vel tria Pater
noster, aut flectere genua coram certa imagine, &
omittas toties, quoties, non erit nisi veniale ex
parvitate materiæ. Ita DD. communiter Na-
varr. Sanch. Laym. & alii apud Patrit. cit. n. 23.

Ratio est: quia votum est privata quædam lex,
& obligat per modum legis: sed respectu legis
materia tam parva non est capax obligatio-
nis gravis sub mortali: ergo neque respectu
voti.

160. **RESOLUTIO II.** Datur etiam parvi-
tas materiæ in violatione juramenti promissorii ex-
cusans à mortali; ut si pater serio juravit se filium
ita meritum virgis castigaturum, & deinde sine
causa revocet vel omittat: Item si amico promissit
ejus convivium accedere. Ita probabiliter do-
cent D. Antonin. Sotus Sylvest. Navar. Rodriq. & alii
apud Patrit. Ratio: quia quando peccatum ratio-
ne materiæ augeri & minui potest, tunc in eo ge-
nere etiam venialiter peccari potest, atque com-
munis hominum etiam prudentum persuasio est,
tantò majorem vel minorem irreverentiam Deo
irrogari, quantò major vel minor promissio Deo
jurata violatur: seu quantò major vel minor res est,
ad

ad quam confirmandam quis Dei auctoritate usus est, si postea non agat, quod promiserat: ergo hic etiam venialiter peccari potest ex parvitate materiae, ut in exemplis allatis & similibus. *Confirmatur*: quia major est obligatio voti, seu promissionis factae ipsi Deo, quam juramenti promissorii facti homini, interposito nomine, aut auctoritate Dei: sed in violatione voti datur parvitas materiae excusans à mortali, secundum omnes: ergo etiam in violatione juramenti promissorii.

161. Porro notanda est hinc disparitas inter juramentum assertorium de veritate rei, & promissorium de facienda re. Quia in juramento assertorio invocatur Deus in testem veritatis aut falsitatis: veritas autem & falsitas consistunt in indivisibili: quod enim verum non est, necessario falsum est, nec datur magis vel minus falsum: ideoque Deum invocare in testem falsitatis cujuscunque semper est peccatum mortale (quod non tantum verum est in perjurio assertorio, quo scienter juratur falsum sed etiam in perjurio promissorio ficto, cum scilicet quis juramento promittit aliquid facere, quantumvis leve, non habens animum adimplendi) at verò in juramento promissorio non invocatur Deus in testem ipsius veritatis vel falsitatis, sed solum quasi in sponso rem obligationis adimplendi rem promissam cum juramento, adeò ut juramenti objectum promissorii non sit veritas vel falsitas, sed obligatio jurantis ad rem promissam adimplendam non consistit in indivisibili, sed major & minor est juxta rationem materiae majoris vel minoris momenti; consequenter etiam violatio

latio talis juramenti promissorii majoris vel minoris culpæ erit pro ratione materiæ: ergo non semper mortale, sed ex parvitate materiæ etiam veniale esse poterit.

CONFERENCE LXXXIX.

An in tertio præcepto Decalogi detur parvitas materiæ?

162. **R**ESOLUTIO: in omni cultu divino datur parvitas materiæ excusans à mortali; utpote in celebratione & auditione missæ: in feriis: in jejuniis tam præceptis, quam votivis. Ita omnes. Et

Ratio est: quia in his omnibus lædi potest bonum divisibile. Adeoque, potens esse majus & minus, & tandem veniale. Quare I. Veniale est die festo in missa audienda modicam partem (præsertim in principio aut fine) omittere: modico tempore distrahi, confabulari &c. modico tempore laborare serviliter citra necessitatem vel causam justam. Item omnino excusandi sunt pauperes ancillæ, cum die festo unâ vel alterâ horâ suas vestes refarciunt: item mechanici, sartores, sutores, &c. cum quadam consuetudine die festo materiam sequentibus diebus elaborandam, sine magno labore vel tumultu præparant: item barbæ tonsores, si unum aut alterum tondeant, præsertim rusticos, quibus aliâs otium non est &c.

II. Veniale etiam est in missa, horis, oratione, ac quolibet cultu divino modico tempore distra-

Pars II.

N

hi